

Nationella tidskrifter och öppen tillgång

SWERA-mötet 2020

Helena Francke

Lunds universitet / Högskolan i Borås

helena.francke@hb.se

Kungliga bibliotekets utredningar 2019

- KB fick i uppdrag att ”samordna arbetet med införande av principer för att främja publicering av vetenskapliga publikationer med öppen tillgång”
(KB:s regleringsbrev 2017, upprepas i regleringsbrev 2018)
- KB tillsatte fem utredningsgrupper som ha släppt rapporter (mars 2019):
 - Meriterings- och medelstillsdelningssystemen i relation till incitament för öppen tillgång
 - Finansiering av omställningen från ett prenumerationsbaserat till ett öppet tillgängligt publiceringssystem
 - Öppen tillgång till böcker
 - **Ekonomiskt och tekniskt stöd till tidskrifter som publicerar med öppen tillgång**
 - Uppföljning av krav på öppen tillgång inklusive CC-licenser

openaccess.blogg.kb.se

Ekonomiskt och tekniskt stöd till tidskrifter som publicerar med öppen tillgång

1. Behov av långsiktigt och kalkylerbart ekonomiskt stöd
2. Beständig infrastruktur för långtidslagring av elektroniskt material
3. Stöd för det redaktionella arbetet
4. Stöd för att öka synligheten respektive förbättra tillgängligheten
5. Förbättrad tillgänglighet (t.ex. i tillgängliga medier)
6. Stöd till retrodigitalisering
7. Språkstöd

Nationell tidskriftsplattform

- ”Kungl. biblioteket har utrett behovet av stöd till svenska vetenskapliga tidskrifter. Behovet av tekniskt stöd, som en del i forskningens infrastruktur, är generellt stort hos dessa tidskrifter. Därför ska Kungl. biblioteket etablera och förvalta en nationell digital plattform för de öppet tillgängliga tidskrifterna.”

Pressmeddelande från Utbildningsdepartementet, 19 december 2019

- ”Ambitionen är en nationell plattform som synliggör var och en av tidskrifterna, men samtidigt gör det möjligt att söka i material från samtliga publikationer. Målet är också att underlätta för redaktörerna genom att erbjuda funktioner för deras arbetsflöden.”

KB, Öppna vetenskapliga tidskrifter får gemensam plattform, 20 april 2020

tidsskrift.dk och journal.fi

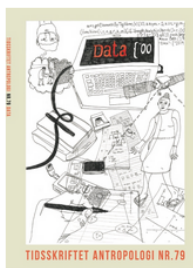
**DET KGL.
BIBLIOTEK**

tidsskrift.dk

Registrér | Log på | Om ▾ | English

Søg efter artikler...

Nyeste udgivelser

Tidsskriftet Antropologi
Nr. 79 (2019)

Conjunctions.
Transdisciplinary Journal
of Cultural Participation
Årg. 7 Nr. 2 (2020)

Social Interaction.
International Journal for
Video-Based Studies of
Human Sociality
Årg. 3 Nr. 3 (2020)

MedieKultur
Årg. 36 Nr. 68 (2020)

Carl Nielsen Studies
Årg. 6 (2020)

Arbejdspapirer,
Københavns
Professionshøjskole
Nr. 5 (2020)

Synlighet och hittbarhet: DOAJ och andra indexeringstjänster

- DOAJ - Directory of Open Access Journals (doaj.org)
- 614 tidskrifter i kategorin Education (8 svenska?)
- Web of Science
- Scopus
- CrossRef
- ERIC (bara material på engelska)
- Google Scholar
- m.fl.

Responsible metrics

- The [San Fransisco] Declaration on Research Assessment (DORA)

General recommendation:

“Do not use journal-based metrics, such as Journal Impact Factors, as a surrogate measure of the quality of individual research articles, to assess an individual scientist’s contributions, or in hiring, promotion, or funding decisions.”

Recommendations to publishers:

Lägg mindre vikt vid JIF; erbjud flera indikatorer; erbjud artikelbaserade indikatorer; främja ansvarsfullt författande; öppen tillgång till användning av referenslistor; premiera referenser till primärpublikationer snarare än litteraturöversikter

<https://sfdora.org/read/>

Se även The Leiden Manifesto for Research Metrics (Hicks et al., 2015. *Nature*, 520[7548].)

Synlighet och hittbarhet: Permanent identifierare

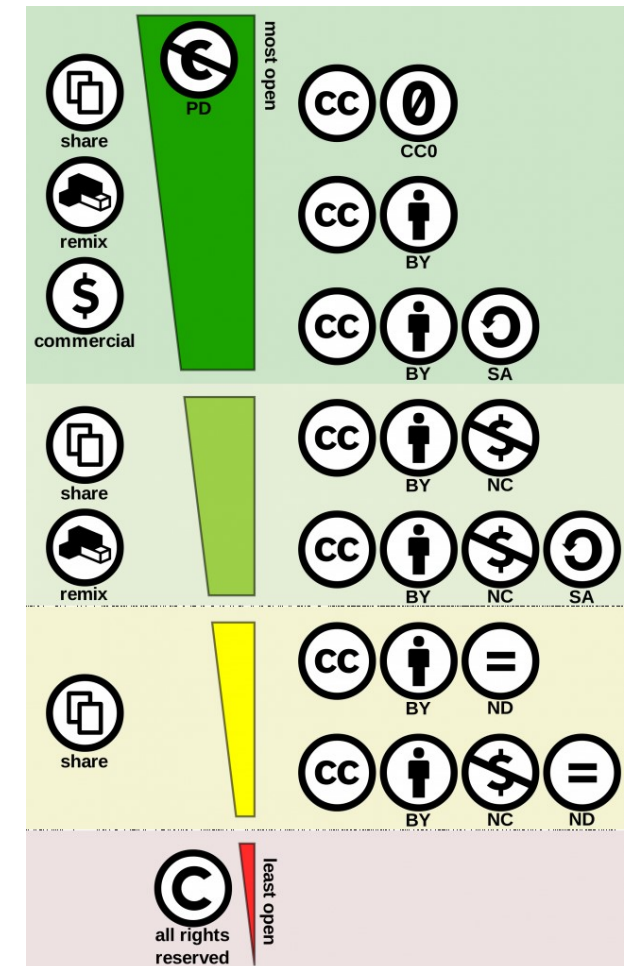
- DOI (Digital Object Identifier)
- Handle m. fl.
- DOI:er kan fås exempelvis genom CrossRef-medlemskap

<https://creativecommons.org/>

Licenser som ska göra det lätt för människor att förstå vad man får göra med en fil/ett verk och även ska vara maskinläsbart.

- CC-BY attribution (ideell upphovsrätt)
- CC-BY-ND attribution – no derivatives
- CC-BY-SA attribution – share alike
- CC-BY-NC attribution – non commercial
- CC0 'in the public domain'

Plan S

- Stora finansiärer backar initiativet, inkl. Formas, Forte och Vinnova
- Målet är full öppen tillgång till forskningsartiklar 1 jan 2021
- Inget stöd för hybridtidsskrifter (men kan finnas under övergångstid om det finns **transformativa avtal**, dvs. en plan för att gå över till fullt öppen tillgång)
- Transparens kring kostnader
- CC-licens för alla artiklar
- Längre tid innan kraven införs för böcker
- Möjligheter för omedelbar parallellpublicering med öppen licens.

”research funders will mandate that access to research publications that are generated through research grants that they allocate, must be fully and immediately open and cannot be monetised in any way”

cOAlition S, s. 1

<https://www.coalition-s.org/>

Frågor?

helena.francke@hb.se